

WOJEWODA ŁÓDZKI

PNIK-I.4131.316.2024

Łódź, 18 kwietnia 2024 r.

Rada Gminy w Będkowie

Rozstrzygnięcie nadzorcze

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40, 572, 1463 i 1688).

stwierdzam nieważność

uchwały Nr XLII/332/24 Rady Gminy w Będkowie z dnia 12 marca 2024 r. w sprawie ustalenia wysokości ekwiwalentu pieniężnego dla członków Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu gminy Będków uczestniczących w działaniach ratowniczych i szkoleniach pożarniczych.

Uzasadnienie

Rada Gminy w Będkowie podjęła w dniu 12 marca 2024 r. uchwałę w sprawie ustalenia wysokości ekwiwalentu pieniężnego dla członków Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu gminy Będków uczestniczących w działaniach ratowniczych i szkoleniach pożarniczych.

Postanowienia uchwały budziły zastrzeżenia organu nadzoru, co spowodowało wszczęcie postępowania nadzorczego i skierowanie do Rady Gminy w Będkowie zawiadomienia z dnia 8 kwietnia 2024 r. znak: PNIK-I.4131.316.2024, w którego uzasadnieniu organ przedstawił uwagi.

W odpowiedzi Przewodniczący Rady Gminy w Będkowie w piśmie z dnia 9 kwietnia 2024 r. poinformował, że na najbliższej sesji uchwała zostanie zmieniona.

Mimo powyższego oświadczenia organ nadzoru uznał za zasadne wydanie rozstrzygnięcia nadzorczego w przypadku uchwały, której postanowienia są sprzeczne z prawem, z uwagi na wiążący go trzydziestodniowy termin do wydania stosownego aktu nadzoru.

ŁÓDZKI URZĄD WOJEWÓDZKI W ŁÓDZI

90-926 Łódź, ul. Piotrkowska 104, tel.: (+48) 42 664 10 00, fax: (+48) 42 664 10 40Elektroniczna Skrzynka Podawcza ePUAP: /lodzuw/SkrytkaESP
<https://www.gov.pl/web/uw-lodzki>

Administratorem danych osobowych jest Wojewoda Łódzki. Dane przetwarzane są w celu realizacji czynności urzędowych. Masz prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania danych. Więcej informacji znajdziesz na stronie <https://www.gov.pl/web/uw-lodzki> w zakładce ochrona danych osobowych.

Organ nadzoru prezentuje następujące stanowisko w sprawie.

Podstawę prawną podjęcia przedmiotowej uchwały stanowi między innymi art. 15 ust. 1 i 2 oraz ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o ochotniczych strażach pożarnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 233) – zwanej dalej ustawą, zgodnie z którym strażak ratownik OSP, który uczestniczył w działaniu ratowniczym, akcji ratowniczej, szkoleniu lub ćwiczeniu, otrzymuje, niezależnie od otrzymywanego wynagrodzenia, ekwiwalent pieniężny (ust. 1). Wysokość ekwiwalentu pieniężnego ustala, nie rzadziej niż raz na 2 lata, właściwa rada gminy w drodze uchwały. Wysokość ekwiwalentu pieniężnego nie może przekraczać 1/175 przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego brutto, ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” na podstawie art. 20 pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1251 i 1429) przed dniem ustalenia ekwiwalentu pieniężnego. Ekwiwalent pieniężny nalicza się za każdą rozpoczętą godzinę liczoną od zgłoszenia wyjazdu z jednostki ochotniczej straży pożarnej lub gotowości do wyjazdu w celu realizowania zadań, o których mowa w art. 3 pkt 7, bez względu na liczbę wyjazdów w ciągu jednej godziny, a w przypadku kandydata na strażaka ratownika OSP - za każdą rozpoczętą godzinę szkolenia. Ekwiwalent pieniężny jest wypłacany z budżetu właściwej gminy (ust. 2).

W oparciu o analizę porównawczą delegacji ustawowej wynikającej z art. 15 ust. 1 i 2 ustawy z postanowieniami uchwały stwierdzić należy, że akt ten nie stanowi prawidłowej realizacji kompetencji ustawowej.

Zastrzeżenia organu nadzoru dotyczą zasad naliczania ekwiwalentu pieniężnego określonego w § 1 uchwały. Rada sformułowała sposób naliczania ekwiwalentu dla strażaków OSP z terenu Gminy Będków, za ich udział: w działaniu ratowniczym, akcji ratowniczej, szkoleniu lub ćwiczeniu pożarniczym organizowanym przez Państwową Straż Pożarną lub Gminę za każdą rozpoczętą godzinę od zgłoszenia wyjazdu z jednostki ochotniczej straży.

Z art. 15 ust. 2 ustawy wynika, że wysokość ekwiwalentu pieniężnego dla strażaka ratownika OSP powinna być naliczana za każdą rozpoczętą godzinę liczoną od zgłoszenia wyjazdu z jednostki ochotniczej straży pożarnej bez względu na liczbę wyjazdów w ciągu jednej godziny. Zatem rada dopuściła się modyfikacji przepisu ustawowego, bowiem nie uregulowała w sposób prawidłowy sposobu naliczania ekwiwalentu pieniężnego. W orzecznictwie sądów administracyjnych wielokrotnie wypowiedany był pogląd, że modyfikacje stanowią istotne naruszenie prawa, bowiem modyfikacja regulacji ustawowych przez przepisy uchwały może prowadzić do interpretacji odmiennej bądź

sprzecznnej z intencjami ustawodawcy (wyrok WSA w Łodzi z dnia 15 lutego 2024 r., sygn. akt III SA/Łd 741/23).

Ponadto w § 1 pkt 2 uchwały rada przyznała ekwiwalent pieniężny za udział w szkoleniu lub ćwiczeniu pożarniczym organizowanym przez Państwową Straż Pożarną lub Gminę, natomiast z art. 3 pkt 6 ustawy wynika, że ćwiczenia, szkolenia mogą być organizowane również przez inne uprawnione podmioty, zatem rada również w tym przypadku zmodyfikowała przepis ustawy, bowiem pominęła w regulacji prawo organizowania szkoleń, ćwiczeń przez inne uprawnione do tego podmioty.

W tym stanie faktycznym i prawnym zasadnym jest stwierdzenie nieważności w całości uchwały Nr XLII/332/24 Rady Gminy w Będkowie z dnia 12 marca 2024 r. w sprawie ustalenia wysokości ekwiwalentu pieniężnego dla członków Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu gminy Będków uczestniczących w działaniach ratowniczych i szkoleniach pożarniczych z uwagi na istotne naruszenie prawa tj. art. 15 ust. 1 i 2 ustawy o ochotniczych strażach pożarnych.

Rozstrzygnięcie nadzorcze może zostać zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Łodzi (90-434 Łódź ul. Piotrkowska 135) za pośrednictwem Wojewody Łódzkiego w terminie 30 dni od dnia jego doręczenia. Skargę wnosi się w dwóch egzemplarzach.

WOJEWODA ŁÓDZKI

Dorota Ryl

Do wiadomości:
Wójt Gminy Będków